НАСТАВНА ПРОГРАМА ЗА

ВОВЕД ВО ПРАВОТО НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА

I. Податоци за предметните наставници

Име и презиме:	**Научен степен и академско звање:**
Сашо Георгиевски Татјана Петрушевска Илина Ценевска	Редовен професор, доктор на науки Редовен професор, доктор на науки Вонреден професор, доктор на науки

II. Податоци за соработниците и другите предавачи на предметната програма

Име и презиме на соработникот:	**Научен степен и академско звање на соработникот:**
/	/
Други предавачи (експерти од практиката): **/**	

III. Основни податоци за предметната програма

Назив на предметната програма: Вовед во право на Европска Унија	
Код на предметната програма: 50811	**Број на кредити:** 7
Вкупно часови настава: 60	**Број на страници задолжителна литература:** до 300 стр.
Студиска година кога се изучува предметната програма: Втора година правни студии	**Семестар во кој се изучува предметната програма:** Трет

IV. Опис на предметната програма и клучни зборови (термини)

Опис на предметната програма
Предметот Вовед во право на Европска Унија овозможува стекнување на основни знаења од областа на функционирањето на институционално-правниот поредок на Европската Унија како политичко-правен ентитет. Предметот опфаќа изучување на суштината на европската интеграција, концепциската, структурна и институционална поставеност на ЕУ, во историски и денешен, актуелен контекст. Понатаму, по овој предмет се изучуваат институциите на Унијата и процесот на донесување на одлуки во нејзини рамки, надлежностите на Унијата и нивниот взаемен однос со надлежностите на државите-членки, природата на правниот поредок на ЕУ и основите принципи на кои тој се темели (принципите на директен ефект и суприматија на правото на ЕУ; принципите на пропорционалност и супсидијарност;

принципот на недискриминација, итн.). Исто така, наставната програма ќе ги опфати изворите на правото на ЕУ и нивното правно дејство во правниот поредок на Унијата и националните правни поредоци, како и надлежностите кои му припаѓаат на Судот на правдата на ЕУ при утврдување на правното дејство и оценување на валидноста на правните акти на ЕУ. Дополнително, во рамките на овој предмет посебен акцент ќе биде ставен на политиката на проширување на ЕУ и односот меѓу Република Македонија и Унијата, преку анализа на релевантните правни, политички и економски аспекти кои го карактеризираат овој однос.
Клучни зборови (термини) за предметната програма

V. Цели и резултати што треба да се постигнат

Цели и резултати што треба да се постигнат
Со положување на овој предмет, студентот се очекува да биде целосно запознаен со основните концепти и принципи на функционирањето на правниот поредок на ЕУ, да има темелен увид во институционално-правната структура на ЕУ согласно измените воведени со Лисабонскиот Договор, како и да умее да врши правилно толкување на одредбите од актите на ЕУ, што би претставувало основа за понатамошно продлабочено изучување на специјализираните правни дисциплини кои од различни аспекти го третираат правото на Унијата.

VI. Начин на оценување

Завршно оценување
Завршниот испит е писмен и носи вкупно 100 поени. Полагање на колоквиум не е предвидено. Континуираното оценување за време на наставата ќе се врши преку евидентирање на активноста на студентите која ќе бидеземена предвид при утврдување на конечната оценка.

VII. Детална структура на предметната програма

Недела бр. 1	број на часови: 4
назив на тематската целина: Контекст на правото на Европската Унија Европа - проект	**задолжителна литература:** - Сашо Георгиевски, *Вовед во правото на Европската унија*, Глава 1. - Татјана Петрушевска, *Вовед во правото на Европската унија (втор дел)*, стр. 21-46.
Недела бр. 2	број на часови: 4
назив на тематската целина: Институции на Европската Унија (1)	**задолжителна литература:** - Сашо Георгиевски, *Вовед во правото на Европската унија*, Глава 2;
Недела бр. 3	број на часови: 4
назив на тематската целина: Институции на Европската Унија (2)	**задолжителна литература:** - Сашо Георгиевски, *Вовед во правото на Европската унија*, Глава 2;

Недела бр. 4	број на часови: 4
назив на тематската целина: Извори на правото на Европската Унија	**задолжителна литература:** - Сашо Георгиевски, *Вовед во правото на Европската унија*, Глава 3;
Недела бр. 5	број на часови: 4
назив на тематската целина: Законодавни овластувања на Европската Унија; Делегирање на овластувања во рамките на законодавниот процес во ЕУ	**задолжителна литература:** - Сашо Георгиевски, *Вовед во правото на Европската унија*, Глава 4;
Недела бр. 6	број на часови: 4
назив на тематската целина: Директно дејство и супрематија на правото на ЕУ во национално-правните поредоци на државите-членки	**задолжителна литература:** - Сашо Георгиевски, *Вовед во правото на Европската унија*, Глава 5;
Недела бр. 7	број на часови: 4
назив на тематската целина: Заедничка надворешна и безбедносна политика на ЕУ (1)	**задолжителна литература:** - Татјана Петрушевска, *Вовед во правото на Европската унија (втор дел*), Глава 3;
Недела бр. 8	број на часови: 4
назив на тематската целина: Заедничка надворешна и безбедносна политика на ЕУ (2)	**задолжителна литература:** - Татјана Петрушевска, *Вовед во правото на Европската унија (втор дел),* Глава 3;
Недела бр. 9	број на часови: 4
назив на тематската целина: Полициска и судска соработка во областа на кривичните работи; Слободно движење на лица во рамките на ЕУ (Шенгенско *acquis*);	**задолжителна литература:** - Татјана Петрушевска, *Вовед во правото на Европската унија (втор дел),* Глава 4;
Недела бр. 10	број на часови: 4
назив на тематската целина: Основи на политиката на проширување на ЕУ; Политички, економски и правни критериуми за членство во Унијата;	**задолжителна литература:** - Татјана Петрушевска, *Вовед во правото на Европската унија (втор дел),* Глава 5;
Недела бр. 11	број на часови: 4
назив на тематската целина: Односите меѓу ЕУ и Република Македонија (1)	**задолжителна литература:** - Татјана Петрушевска, *Вовед во правото на Европската унија (втор дел),* Глава 5;
Недела бр. 12	број на часови: 4
назив на тематската целина: Односите меѓу ЕУ и Република Македонија (2)	**задолжителна литература:** - Татјана Петрушевска, *Вовед во правото на Европската унија (втор*

	дел), Глава 5; - Извештаи на Европската Комисија за напредокот на Република Македонија

VIII. Литература

Задолжителна литература
- д-р Сашо Георгиевски, *Вовед во правото на Европската унија*, Скопје, 2012; - д-р Татјана Петрушевска, *Вовед во правото на Европската унија (втор дел),* Скопје, 2012;
Дополнителна литература
- Извештаи на Европската Комисија за напредокот на Република Македонија